

ტატატატატი

უღღუღი გოგო

126-F

თათათათა

გოგო

სამპლდებულ ღაღ ნიშება

იშას დასცინის
 მასხრათ აფელგებს,
 კაცთ არ ჩათვლოს!
 კაცი ყოველი...
 და რომ ასეთი
 სიარტვილისაგან
 იყო სუველა
 თქვენ დახვეული,
 ღღს, ხვალ, ზეგ მარგუ
 აუცილებლათ
 იფიეთ ყველა
 ჩვენი წვეული.
 გამოიწერეთ
 ჩვენი ვახეთი
 თავის ეურნალით:
„ტარტაროზი“-თა
 (თუ არა გინდათ
 რომ ტარტაროზმა
 ყველას გცემოს
 მწვეფე როზგითა)..
 რათა ჩვენს შორის
 თავიდან იქნეს
 აცილებული
 გაუგებრობა
 და ძველებურათ
 (და კიდევ მეტათ)
 გაღრმავდეს ჩვენში
 ყველა მიგობრობა —
 ამიტომ კრება,
 ადრეა ჰქონდა
 ახილა წვერთა
 ახრთა მხილებასი...
 ითხზათა ადგეს
 უყველასათკია
 აფელდებულთა
 ადგენილებასა
 მასულ სკანსს
 უნდა ჰქონდეს
 „ტარტაროზი“
 ახალ წელსა.
 ამიტომაც
 უკვე დროა,
 რომ აწერდეთ
 გაზეთის ხელსა
 ჩამოვიღლით
 ყველა თვახს
 და ხალც არ
 აღმოჩნდება, —
 ჩვენ არ ვაგებთ
 პაუხს მათ წინ,
 თუ რამ ცუდი
 იქ მოხდება.
ტარტაროზის წყველი:
 ვინც ჩვენს „ტარტაროზს“
 არ გამოიწერს, —
 საქმე წაუხდეს
 მომავალ წელში.
 ბედმა უმტყუნოს,
 ვალში ჩავარდეს
 ერ გამართოს
 ეტადროს წელში...
 აბა სადა ხარ,
 ოთხთ აბაზო,
 ამ სამსიათვის
 გადაღებულა?!
 სამაღღებულო
 დაღმინილება
 ყველასთვის არის
 სამაღღებულო!
ტარტაროზი.

მერე მე მკითხეთ
 პარტივისცემა —
 ურბელის ძელი
 იმლათ ჩამებრევა
ტარტაროზის სილსა
 ამხანაგებო
 აა მეგობრებო,
 რზე მოვავლდა
 აღი წელი.
 წელმა, რომელიც
 დება და მიდის.
 აწყვიტა შრომით
 აი ჩვენი წელი —
 მაგრამ სიმათილე
 უნდა ითქვას,
 რომ იყო, იგი
 ნაყოფიერი,
 რითაც შეესქელით
 რომ ცხოვრებისთვის
 მიგვირია სოლ სხვა
 სახე, იერი.
 ბევრი გაკეთდა
 და კითხე მირი
 ნდა გაკეთდეს
 წ — მომავალში.
 (და იმედიც გვაქვს
 რომ თქვენთაგანი
 რითიც კი არა
 ეღრებით ვალში).
 ამგვარათ ასე,
 მხანაგებო,
 დის, გვშორდება
 ენ ოცდაშვიდი.
 (ფეხზე აღვართ
 ას პარტივისცემა
 ადაუხლდით
 ასი პანაშვიდი).
 მომავალ წელიდან
 არის ეურნალის
 აპოკრიფისა
პანსუთი წელი,
 და ნუ თუ ჩვენში
 ინიმე იქნება,
 რომ ის არ იყოს
 ვენი მკითხველი?!?
 არა და არა!
 ზუღძებელი
 არის ეს საქმე —
 აეთი ცუდი...
 ყველა იქნება
 ოლის-მომწერი
 თუ კაცი არის
 აა ზურავს ქული.
მისუთი წელი
 „ტარტაროზი“-სა,
 და მეთერთმეტე —
 აი ოქტომბერის...
 (რა კაცი არის,
 რომელს არ ესმის —
 ჩვენი ცხოვრება
 თუ როგორ მღერის?)
 ვაი, სარცხვილო
 თუ ვინმე არის,
 რომ ის არ იყოს
 ავენი მკითხველი!

ჩოკა საითმა
 შეიღღარ დაიეკა—
 უცბად გაისმა
 ხარის წკრიალი.
 შეწყდა დარბაზში
 ალიაქოთი,
 წაღმა — უკოლი
 ჩახენა ტრიალი.
 ყველამ მონახა
 თავის ალაგი...
 და ტარტაროზი
 ასე ახალდებს:
 — კრებას ვაქადებთ,
 ძებნო ვახსნილათ
 და თავმჯდომარის
 ფიხოვთ კანდიდატებს—
 ერთხმით გაისმა:
 — თქვენ გირჩევთ, თქვენა!—
 (და ამას მოჰყვა
 ტაში მქუხარე)...
 და ტარტაროზი
 თავის ალადას
 დარბაზიდა ეხლა
 ფით თავმჯდომარე
 კრებაზე იყვენ:
 ფარსადან, ვინმე,
 ადღარა - ადღარასან,
 ზნუჯი, ისელი.
 დიბო, ენუქი
 სეფიერი - ბენ-შეიბ,
 ხინთა, გოგია
 და გორხიელი.
 პროვინციიდან:
 მადნელი ბაიკი
 წავილა ჩემბრტი.
 დონ-გან, „გოზინტი“
 ქუთაისიდან
 გი — კოსტიათი
 და ბორჯომიდან
 მარმენ აბთლი.
 —
 ციბირისს სწევენ
 დღელვატები
 და მთუო დარბაზში
 სდგას მისი ბოლი).
 რის მხატვართ რაზმი
 და სურათები
 უწორავთ ხელში
 და ილიაში...
 ჩვენი მხატვრები:
 დონი, რევაზი.
 თსკარ შმერლინგა
 და მარიაში.
 დარბაზის კარებს
 ფხიზლათ დარბაზობნ
 საყამზე მძინარე
 ჩვენი ევენი.
 ეფორთხილებთ: თუ გი
 დავიცუვს მტრია—
 ჩვენი ევენი,
 მელრკაი ებადენი! —
 აბბობს: — მა რას ევიშ?!
 თუ ვებდლებნები,
 რომ თუ შევსძელი
 მისი წაქცევა, —

მღვდელი:—ღმერთო მიშველე ანტი-რელიგიურ საწინააღმდეგო კამპანიის ჩატარებაში.
ანტი-რელიგიურ კამპანიის „ჩამტარებელი“:—ღმერთო მიშველე ანტი-რელიგიურ კამპანიის ჩატარებაში!
ღიაკვანი:—ღმერთო, ყოველგვარი „კამპანია“ —ჭეიფში დამხმარი და კარგი დრო გამატარებე.

გ ა ბ ი თ უ რ ე ბ ა

(ტრალი-კომედია ერთ სანახაობად)

(სცენა წარმოადგენს სამოთხეში ეკლესიის ყვიდაზე მოწყობილ დარბაზს, ერთ კუთხეში ამალღებულ ადგილზე ძველი ხალისი და მუთაქები, მეორე კუთხეში დიდი სარკე, ედლებზე ჩამოხუნებული ფრესკები. ჩამჭრალ ბუხართან მამა-ღორთი ბიათს ღიღინებს.)

მამა-ღმერთი: დავგე-ერდი, დავ-ჩა-ჩა-ანაკ-დიო, ხავ-ხა-ად-ღამე-დო, ჭლა-ა-ა-რა-ა-ა-ა, კომო-მო-ღლს მივ-ტუ-უ-ღე ბი ვა-ა-არ, მრევლხა-ა-აც უნდი-ვა-არ აღა-რა-ა-ა-ა.. (შეზოდის მარიაში, ცალ ხელში უფო უჭირავს, მეორეში ანთებული ჭრაქი, უახლოვდება ბუხარს).

მარიაში: შტო ბე ბეზორაბიეს.. ნამდვილი ნაცარ-ქეჩია გახდი შე უბედურე, აღარც ოჯახზე ფიქრობ, აღარც ხალხის ცხონებანზე, იმკილებიდან დავაოდი და ბუხართანა წუწუნობ, ვაიწი პაეულსტა იქით, მავ ლადარნიში იქნება ცეტელი კიდევ იყო, უფოს ვახურება მინდა, ჩემი ძველი კრებდემინის კაბა უნდა დავაუთოვო, ამ საღამოს აღბად ვინმე შემოებეტება, ჩემის ბიჭის დაბადების დღეა... (უცხად შეუტეეს) პრიაშო ნა ნერვი დეისტ-

ვუემ ჩესტრენ სლოვო, რას ჩამედარბარ კრუხივით? ადე-ქი, ხელი ვაინძიე ან ბაზარში გადი, ზაკუსკა შოიტანე, ლედელკოთში შეირე, ნისიათ მოგცემენ დღესასწაული დღეა, მშვიგრები ხომ არ ვისტებით?

მამა-ღმერთი: დედაკეო, რამ ვადაგრა თუ იცი? ისე პასტაპასტს ოპარაკობ, თითქოს გაცნობილი არ იყო ჩენი ყუფა-ცხოვრების კონიუნქტურას, რით ვერ გაიგე, რომ ჩენი ოციედაცოა მოხდა, და აღარავითარი პერსპექტივები და არის! მავ შეჩვენებულმა კომუნისტებმა ვადარიეს ხალხი, რჯულზე და ხატზე ხელი ააღებინეს, ეკლესიებში კლუბები გამართეს და მრევლს კონსომოლი კალიასავით შეუჩინეს, ხალხი განათლეს თვალი აუხლიეს და ჩენი სიცრუე ვაიტანეს ყველას დასანახად.. (წამოდგება, ბოლიასა სცემს და თავისთვის ბუტბუტებს):

იმ წყეულ ფარსადანისა არ იყოს, შაი ვიდი აბასტუმან, რა მიყვეს მავ ბემურაბებმა, რა დღეში ჩამადეს!.. სიბერემდე სიკარულ გეწეროს სოსლორად ჩემზე ყოფილა ნათქვამი: მე, ყოვლის შემძლე, მკურთხეული კათა და ქვეყანათა,

რომელსაც მევედრებოდენ — მოვეცე ჩვენ პური ჩვენი არსებისა? — ღღეს ლუკმა პურის მოხარულად უნდა ვიყო? ღღელკოპობიან ნისით მოქმინდეს ფეტის მქალი და იმის სიძილბად იჩრეტებოდა დამთავრებულნი მქონდეს გვეცივით? მერე როგორ გავყინებოდნენ არიან ეს ნოკიარ—ანგლოზები, სიტყვას ვერ შევხვდებ, ბუნდუნით და ვინებით აგკლუმენ, მენს ნებაზე არავფის მოვაკემენ, სულ იძულებითი ასორტიმებით: პურის სიხოგ—პურის ვანებებით, ჩიოს მონადიმად, ღღეს მოკეცენ, შაქრის ადღასი დაჩანავალს შემოვამდებენ. დედემშენი-შვილი ხარ და უფას იტყვა, მაშინვე პანდურით გავგისტუმრებენ? მერე წაიღ და ირიკავი.

მარია: ჩტო ტი ვაჩიშ? ხმა ამიოღ, რა ღღესები, რა ბუღრებია, სად ნახე ღღესები, კონტრბანდა იცი სადმე თუ?

მამა-ღმერთი: კონტრბანდა კი არა და ბაბუაშენის ქოშინი არ გინდა? მე ვამბობ, რომ ღღელკოპობი კაცს თავის ნებაზე არავფის აძლევენ!

მარია: თუ ხალხ, მამ ანგლოზკოპობი წაიღ, იქ ხომ შენი ნამსახური ხალხი, ხათის გავაფრენ!

მამა-ღმერთი: ვერ მოვარებო დაბიჭურული პაღრიჯანი ანგლოზკოპობა შენი ქორწილი, გაკოტრად, დაიკეთა, გუშინ ტრაგიტი გავუღდეს ყველაფერი.

მარია: ნუტყელი... რათა, რა დაბართათ?

მამა-ღმერთი: რათა და იმით რომ სპეცემბა ძირი გავმოუხიხარ; მიქელ-გაბრიელმა, აქოა და გამეჭ ვარი, დაიწყა დარღიშანდობა, ცოლს გაუყარა და ხეთი ლამაზი ანგლოზი შტატს გაერე მიიღო, ზოგა მაშინსიტათ და იყენა? ზოგი რეგისტრატორმა და ზოგიც სირბილი მიდევნა, დაიწყო დიუბი-იქითი კამანდილოვებში სიბილი, მის-სი დილორებმა შედგანდენ ხარვეზი ვახარა, გლავებუნმა იგან ნაილისამცემელმა რაღაც კომბინაციები გააკეთა და კერძო ანგლოზებს მისცა საქონელი, მოღარე პეტრე მოციქულმა კი ფულებით მიითვისა და გაიტაცა. ვეწილები კი პორტრეტი წაიღა და ბაქ! ანგლოზკოპობი პატრონს ჩაბარდა...

მარია: ეჲ, მაგისადა საინტერესო ამებეი მომხდარა და მე კი არ ვიცილა. კსტატი, ეხლა მაგონდება, ამასწინათ, იდეშში, პეტრე-მოციქულმა მარჯნად დამპატიო და ფულებს ბუნსავით ამხნევდა, რას ვიფიქრებდი თუ რასტარტიკითა მქონდა საქმე თორემ. არ დავხოვავალ... ჩემ რძალ მარია მადლითელზე ბევრი ინტერესი რაამები, მიამბო, მაგრამ ამაზე შეშდევ... ეხლა კი, წაიღ ღღესა და რამე მოახერხე, ეს საღამოს პატარა ვეწერიონი გაივარყო, ცოტა პრაიზიხა იშვებ და კინიკიც მოიტანიე, ნუ, მარ... (მამა-ღმერთი უხალისოდ ღღესა, მარიამი კლავებით მიუხალხვებდა სარკვედა თავის თავს ეკეკლესებმა) ფულმა ბუერი ვერაფერი დამაქლეს, ჩემი სილამაზე ისე ბეგრის ფიგურა მიწაზე თურქი პორტეტი ლექსტასაც მიწერეს; მას შეშდევ, რა, რაც მე პრიობა გამოვიკლავ, უფრო დამშენდა, ყველაში მუხებინა: რომ ლოკანების ხაივებში საშინაოდ მიხლები. (შეკრებულ თავის იხუტულში) ერთის სიტყვით, ვერ კიდევ მომიხმობენ ვერ—მე რომ ქვეყნად წასვლა შემძლები, კინო-აორტსკად უმჯავალად მიმიღდენ.— ნატა ვანაძის შეშდევ მერე დავღოს მაინც დაიჭირდა, თუქცა ნატა ჩემბე ღღესაზე და ახალგაზრდა, მაგრამ მე სამაფიგორო მერე გამოვიტოვებ მაქც. იგ დაბავოც, ვაფიგობ ჩტო, მარჯანოვ ტეორიკ ჩუღესა: იმის დადგმული სურათები თორემ იგი მოსწონს ვასკინბროსს, რომ გარეთ არც კი უშვებ, ღღეს და სულ თეთრან უყურებ... იმის რეესირობა მეც სახელს მომიხვედდა... ამ ანბეტული გინებას მასწავლელი და პრეფიერად ვაშლად... ერთი ამოვიღენ ჩემბიკი, იესო, ის ქვეყანაზე წასული და ღღეს თავის დაბადების ღღესთის მოვა, ყველაფერს გამოვიკითხავ. (შემობრის მამა-ღმერთი, დაღრმებითა: ავაფარებს კუთხებში მიყურებენ, ცარიელ კალბას ისერის და ხმამაღლა შეჰყვირებენ).

მამა-ღმერთი: ჰოი, მაგათი პატრონის ღღესაც: ეგ-

ნიც აღარ მენდობიან, ჩემი გამოჩეკილი, ჩემი ტანლებით გამოზრდილი მღვდლები ჩემი ნასუფრალიონ შენახული ანგლოზებიც აღარ მენდობიან, ხელკარილი გამოიბის ტურქები, დამცვენს, ვამაბიბებენ.— შენი ღღესაზა გახსუნდა, ბოლშევიკებმა შტატების შემოკლებამ მოვაკოლესო, ჩვენც დაღუპულნი ვიყავით—გაჭრბას რომ არ ეშველა, შემოსავალი არ გვაქვავითა და ნისა რით უნდა გავისტუმრობო? გლავებუნმა ანგლოზმა კი მიმიბითა გამოკოლესო პლაკატზე, სადაც ეწერა: „ჩრდილ პორტრეტი კოტორშინია!...“—მერე პანდური ამოხტა. მქალიც კი ვერსად ვიშვებ, თეული ღღეს უსაილი ვარ, სტუმრებს ვინ ჩივის, ამაღამ მწიგნობ უნდა დამწვევო.

ვაი ჩემს მოსწრებას, შობა ღღესაც კი საქმელი არა მქონდეს, მე რომელიც „კითარაკ ცათა შინა“ ვერცა ქვეყანასა ზედა“ გატყარულთ ვიყავ და მომდიოდა ტაბალ-საკურთხები? საღდას ის ღღეს? (მათისთი მღერის) „ქუა და-ა-ა კულადა, კულა ვი უღალიობის!“

შემობიან სტუმრები, ხუცები, კოკლი და ქაჩალი ანა გელოზები, ბებერი გენერლები, და სხვები, რიგში მიამბობიან და ულოკვენ ქრისტეს დაბადების ღღეს:

მხალიშინი ინდორე: მამო ჩვენო, რომელიც ხარ ცათა შინა, გილოკვენ შობას ძისა შენისა. ქრისტეს რამე ტუ გავაქ-სებ ჩვენ...

მამა-ღმერთი: (სტუმრებს) ამიბინ! (თავისთესი) მამა გიცხონდა ღღეს, გავამდენ... ვყავს რა აქვეს ცაქაქს რა მისცე?

მემწვანელი: მღერობჯან, ეს ყუკლა სტუმრები შენითვის ვიხტი იმბრამ გეცივია, რომა სიყმი შევლის მენენიკი პანდრევეცენია ვიყო, ჰამაც ერთი ზედათიანი პუო-პარილი ექმათი! რა უყოთ, მარიამო, შენი ღღესაზა გახსუნდა, ჰამა უფლებს ვუ გაიტყვ, ჩვენც შენს ქორინკში არ ვიზრაკებთი საწყვეტ ვეშვიგებია? მამო, ალბათ სინათით ანუ ხნაბრტ რომა ამისთინა ფიგურა შემოხვე გეწერა მამა! (ყველაზე ულოკვენ: ბოლის მამა-ღმერთი მიუბრუნდება ყველას და ქორეგულად ეუნებება).

მამა-ღმერთი: რა ვენათ, თუქცა ეს დასაბატიველი მიზეზი ხართ, მაგნაზა ხომ იტო, ჩემმა მღვდელმ რევიმ ვეონობი გამოატახად ამბრამ უნფას უკაცრავად! (სტუმრებმა დაიწყება ჩრჩხული და საყვედური. რომის დროსაც იმის ლურჯამბ თათქაბიძის ბოხი ხმა: „ეე-ეე, მამის სული ნუ წამიწყდება, ამისთინა კრეფინგობს ჩემი მამა დაიკეთა კი არ გამაბინდა, მე მეგნას რომ ავ იმინეც გამოვიტოვებოტი კარგი ბოზხაშობია და აქაც ბილერი გამოვიგდა? ავ შენს ლურჯასხას!... (ამ დროს ორი კოკავეშვილი ჩრდილს შემოაქვს გატეხილი ვარკლი, სუგამენ მას სტუმრების წინ და სწრაფად გადინა. მამა-ღმერთს სასწრაფოდ მიგარებდა, გადხდის და ისე უკან დაიწვიეს ვარკლიდან ამდღის სამი თითის კომბინაცია... მოსიდან მოსიდან დარღიშანული სიმღერა: „ისეც და იორივეც ღღინობითაა...“ შემობის იესო პარ-გაპარსული, კოვერკოტის კოსტუმები და გატეხილი გამოწყობილი).

ესხა: —აა, ბანეჭერ დრუშია ში, როგორა ხართ, როგორა ვიკითხით? ჩემს იმენკან მიხვებელი? (დაკრევე ბული უყურებს და შემდეგ კომბინაცია კოლხებ თუქცე ჩემბალები, რა ბოყუტ მიხვითია დგებართ, რა ჩემს ფხებინდ გავხებუნ გატეხილ ვარკლს წინ რა დამდგარბართ იმბრტ? თქვენი პატრონის ღღესაც და მაცოტის. (შემდეგ ხმამ იცვლის და კიტობების ინტერეგების კოლონი):

ვაშ, წინათ კი ჩემი შობა ხვდა იყო.

ის იღბალი ის დროება ვაიყო,
გამითვალა რელიგია მშობილი,
უღდილოაშ, ჩინო ტიბერი ესტ, ჩხო ზილა... (ყველაზე ერთად იმეორებენ მინამორს):
უღდილოაშ ჩტო ტიბერი ესტ, ჩხო ზილი... მამა-ღმერთი ვარკლზე საცდევიათ უყურებს. ინორდენ და მარიამი ფოქატროტს ცეკვავენ. შექვასილი ბოლდე-ღღეს უფლის, ქრისტე კომბინაცია მღვეტის—ა ტონის ფარდა ხელა ემეკება.

დაუჯერეთ?

„ბარბროზი“-ს დამბარებელი: — ვისაც ხიცილი გინდა, „ბარბროზი“ იუდეგ... სახვალთა „ბარბროზი“.

„გვამო ჩვენო“

ანუ მღვდლებსა მთერ გამოტანლიო რგნულეობა

მაჟო ჩვენო, რომელი ხარ არხი-ნალ ცაო: შინა და არც კი იხილები ქვეყანას ზედა, საცა მონანი შენი ტრუტეიანა არიან აღაძის წლის ანაფო-რასა ქვეშა.

რას გვეკეთებს სახელი შენი, ვითარცა ცათა შინა, ვერცა ქვეყანასა ზედასა

და თუ არს ნება შენი, რამე თუ გვეწადლოთ, ვითარცა თობი, მიიღოთ საყვედრო ერთი გობი და არც ვეცნო სუფევა შენი.

პური ჩვენი არსობისა რად მოგვი-

სე? გვენატრება შავი პური, საღლა არის ხაქაპური, ჩამოვებით შენი მონანი, დადღვივით ვითარცა კეთორენანი; შენ კი ამ დროს გეკვიჩენი ვანი, ტყელო ჩავეხიხა ყვირილით მანანნი, დავკარგეთ შრევილი დიდ რიტეინი და ვალოთები საკურთხეისა ამიერიანდ და უკუნითი უკუნისამდე აინი.

ნუ თუ არა ზედვე განსაცდელსა ჩვენსა? ეს არ შეგშენვის მამასა ჩვენსა, რად არ ვიანძრვე შენსა ხელსა, როცა მისხარად იგდებენ ყოველსა მღვდელსა, (დიდი ხანია ვეიარე ვენადეთ თვალთი ლეველსა). პურისა არეინ გვიტებს შობისა ო...

რას ყოლობანდობ, არ უხდება ეს შენს თეთრ წვერსა, რომ მოუტრევი ჩვენი თავი ამდენსა მტერსა. აირ გვგზავდენ არცა მღვდელსა და აღარც ბერსა, ისეთს გვეტყვიან ხოლმე სიტყვის ვეპასს, უშვერსა. რომ ზოგიერთი იუნა არ უძლებს დაკონებას ჯოკრსა, იღებს მაკრატელსა და ძირშივე იჭრის აბრეშუმისა წვერსა.

შური დაუღვე ვედრებას ჩვენსა: დაწერილობა ესე კრებისაგან, რომელიცა შესდგა მღვდლებისაგან. კიდევ მოველით შევლას ვანებებისაგან, ხელი აიღოთ თავის აგდებისაგან შეტად ვაგმუწარცა სიმშობისაგან აიღო ჩვეუფარს ჩამ ფონდისაგან და რაც მთავარია, გვისხენ ბოლშევიკებისაგან ბრენ-შეიბ.

ტერტერების სეზონიცი გავიდ

დღეს მოღინის ეკლესიაში ვიყავი. არ გვეონოთ სალოცავი. დიდი ხანია, რაც ღმერთმა ჩემგანი ხელი აიღო და მეც იმისაგან.

საწყალი ტერ-საკაქა! ძველ დროს რა დორანში იყო! ტერტერებან, კომუნისტების ბრალია ყველადფერი. ხალხი გადაკრულენ და შენ ჯიბეშიც რწყულიმე მახურკას ტანკაბრენ. გუმუნ შენ ობსერვაცი მპრევილი ვაკი იყავი; უშნით არც იხადებდა, არც ინაილდებდა, არც ქორწილდებოდა და არც ვინმე კვლავდებოდა... ესლა კი ყველადფერი ათმხორანი მარკით კეთდება ბუნკამის ზაქსში, შენ ტერიტორიის სეზონი გავიდა; ტერ-საკაქაქა!

მაგრამ გული არ უნდა ვაიფუქო, ტერტერებან. მარტო შენ ხომ არა ხარ მაგ შავ დღეში. შენზე უფროსი პირობებში სხვა ტერტერები იყვენ. ტერ-ნიკოლას თვეში ან თუშნაზე მერტ შექმოსკობა შექონდა. თვეში ორმოც თუმენამეტ მარტო მაქუანკალაში ვაკებოდა. ტერ-კოსტოა ისე ყველადფედა საწყალ ხალხს, რომ თვეში ხეთოს-ექესას მანთოს ორთაქალაში ხარჯავდა. საწყალს ძალიან უყვარდა დახლზე არონით ჭივილი. არც ტერ-ამედა იყო ამათზე ნაკლები. კვირასი თთხომიცი ბითურცი რომ გამოსვლიდა კარპუშის ტრახტინში. მიიწე ამას ჯდებ არ ეცვლებოდა. შარმხედავზე ოხრათ აღებული თუმინანები ცოგანსკი რომ: სნებში ტილათ თხარჯებოდა გორგვიანოვის და მარკალივის ბაღში.

მეგრე რა სუყველადფერი ჩუქურთმებში ჰქონდათ ამოღებული. იმით ლოცვის და კურთხევის ისეთი ტაქსა ჰქონდა დადებული, როგორც ღირის ხორცს ხატისთვის დროს. სუქინი, კვდარი დინჯათ იმარბებოდა. წორავზე ლოცვა ნორტებით ტარდებოდა. მდიდარს ცხრა სახარებას უკითხავდენ და კარგ ფასაც იღებდენ. საწყალი ცხედრის ტაქსა კი ნაკლები იყო და აი, ამბირო ლოცვის მოკლეთ სწორდენ. კვდარს ისე მარბინდენდენ ხოჯაჯანის სასაფლაოზე, როგორც ქორი წყურფას, ის ხლებდენ იმიტომ, რომ მდიდარს სეკურბრანის ართმევედენ, ქელესსაც კარგს ჰქამდენ და კოლოპურტებცი ფსანთან ჩრბიბოდა.

ხანდისან საწყალი ხალხი რაც ტერტერებს მტუკებასაც უხდენდენ. მიღებოდათ იყო ახსარიცხის თქმა. ვაკი ერთ კვლდებოდა, ის სულთან ერთად თავის ბოლო საიდუმლოს ტერტერას აბარებდა. ამაშიც ტერტერას პროცენტებს ჰქონდა. გლახაშვილი აიგორა რომ კვდებოდა. ტერტერას მანდლ თავის ქონების განაწილებდა. ტერ-პოლისა დარწმუნებული იყო, რომ აიგორას ორბოში აქვს ფული მიღებული, ამაში აიგორამ ის დაარწმუნდა და ადგოლზეც მითითა. ჯერ აიგორას გვაბი კიდევ თბილი იყო, როცა ერთ ტერტერამ ბარი ხელში აიღო. მაგალი დამე თხარას თხარა ტერ-პოლისამ აიგორას ბაზნა, ბაგოლი დამალოლი ფულის მაგერე მითითებულ ადგილას სამეც ორმო აღმო-

აინა. ჩასაკვირვებია ორმო ფულით კი არა სხვა რამით იყო სავსე. აიგორა საერთოდ ძაღვინ ზუშპრა ცაკი იყო და ამასთან ერთად სულთერი მაცივან იჯავებოდა. ტერტერებმა ამის შემდეგ უარი განაცხადეს აიგორას დაკომალგებ და ის უღვდლოთ დაიმარხა.

მეორე იმეკლი სიღნაღლებმა ცხონებულ ტერ-გრი გოლას ვაუჭკეთეს. ტერტერას მუშუტარი სინდამოც ყვინდა და თუქურთმეშიც, მოხუცი ტერტერა კვირასი ეკლესია იყო. კვირასი ორჯერ მას უხდებოდა ოცდა ათი ვერსის ვაგეტება პეტიკადაიბითი. ტერტერა ამინარ საიარულით თავ-ფეხიანათ დახლავდებოდა იყო და სიღნაღლებმა დარგუნის ცხენი უყიდეს. მათაობით წყინდა-ანისის მოსეზე მახალი სურათს შეხებდებოდათ. ჩვენი ტერ-გრიგოლა დრავუნის ჯაალვა ცხენზე, ხურჯინ გადაკიდებულ, თეთარი ნარბის ქოლვა ვამლოდი, შარკონს ტრეტეი ენეხილი და ანაფორა ვადაშლილი, მეშურებოდა თუქურთმეში იქაურ სომეხ ვეკრების ცოდივანი სულის ღმერთთან შესარავებლად. ტერტერა კარავთ გრნობდა თავის თავს —ცხენი ცხენი და ვაწუნებოდა იყო. სამ თვეში ტერტერა და მისი ღმერთი დახლავდებოდენ და ერთობლივი ენა კარგად შეისწავლეს.

ერთბაშით საღამოს სიღნაღლებსი ზუმბოიას სისართლეს დამეზავდა და აი როგორ: „ტერტერა თუქურთმეს უნდადებოდება. უცხბთ ცხენმა ყურები დააქვეტო. თუქურთმიდან მოისობდა მუსისკის ხმა. პოლკი თავის წლის თავს ზეიბობდა და ორცეტრც ნეიფორიყო პოლკის ბარს უჯრავდა. ცხენმა უცხბა მთესუვა და ჩვენი ტერტერა ცოცხალ-მკვდარი ჩამოპასა პოლკის მინდორზე იმ დროს. როცა პოლკივინი დაეცვლიშვილი პირებს იღებდა პოლკი ათეულებთან დაყოფილს სწორი ზარკებით მიაქენებდა ცხენებს მინდორზე. ტერტერას ცხენი ვაქანდა-გამაქანდა და შევირა მეოთხე ესკადრონი და შიშით თავხარდაეცვლილი ტერ-გრიგოლას ძალიანუნებრათ პარადში მონაწილეობა მიიღებდა. დრავუნმა ტერტერა მეოთხე ესკადრონის კავალიონსათ ჩასაქურდა; ტერტერას ცხენი კი რომელიც თავის ახალაზრდობის დრეს ამ ესკადრონიში ოთხი წელიწადი მსახურობდა, სიხარულით დასულ ქიხინით და სიხარულით უღოკავდა ცხენებს თავის ძველ ამაზაბებს.

აი, როგორი ტერტერები გვეყავდა ძველ დროს. ესლა კი რა უთხარა ამ საეციკე ვლასტსა, რომ ტერტერებს წორავა გამოუყენეს: საწყალნი, ზოგი შიმშილით კვდებან ზოგი კი თავს ორბოს სომინაცებით, მაქანკლობით, ოთახების სულთაიციით. ტუველით კი არ არის ნათქვამი. რომ ჩვენი ცხოვრება თუქურთმის ვაგონით ხან ადის ხან ჩამოდისო. სიღნაღლი.

„გაღმოსავლენა“

ლმნარი (კითხულობს „ტარტაროს“ და ბრაზობს):—თი, თქვე ურწმუნეობა თქვენა!
 პრისტი:— რომ ყვირი, რა გავყირებს? პირიქით: მაღლობს ღირსა—სხვებს არავის ვახსოვართ! „ტარტაროსი“ კი წელწაღში ირ-სამგერ მიინც გვიხსენებს და ჩვენს პორტრეტებს ათავებს.

ანკეტი

— შერ წახვალ და მოიტან სხვადასხვა პირებისაგან ანკეტას, თუ რა სარგებლობა მოაქვს ჩვენს ეურნალს!—
 მითხრა ტარტაროსმა... და მეც გზას გავუყევი.
 მისახვევში შემომხვდა
სამგლობიარო პრისტი
 — დანაშა, ზერს ვერ ვიზამ!—ელდასავით მეცა გულ ხე. შარამ მიცვლებულს ქირასთვალს მიანც ვეითხე:
 — სიცოცხლეში კითხულობდა თუ არა თქვენი მიცვლებული „ტარტაროსი“?
 — არა, არ კითხულობდა!
 — ჰოო, აი სად ყოფილა ძაღლის თავი დამარხული!
 — რაო? ძაღლის თავიც ხარ და უარსიც! მიცვალებულს რომ შურადწყაფას მიყენებ, ვინ თხერი ხარ მინე?—და მოგეზადა ჩემთვის საცემათ. მიცვალებულსა შმა.
 — დამწვიდდი, მგობარიო; მე იმიტო გეკითხები,რომ აწი მინც შორიდით და გაუფრთხილდით თავს. ამ კაცს რომ სიცოცხლეში „ტარტაროსი“ ეკითხა, ადვილი შესძლებებოდა ჯერ კიდევ ცოცხალი ყოფილიყო...
 — შერ ინას თავისე შაქარის ძლიეს-და მელისა მა-

გის სიკვდილი და...!—წაიხურჩულა თავისთვის ახალგაზრდა ქალმა, რომელიც, მტყუობდა, მიცვლებულის ცოლი იყო. ბოლო სიტყვები არ გამოიწინა, რადგან ტირილი დაიწყო.
 — რა ვიცოდით, რა ვიცოდით ეს, თორემ ყოველს თვეურათ გამოვიწერდით „ტარტაროსს“!—სტირიოდენ ქირისფულები.
 —
 პრისტიმეტზე რომ გამოვდიოდი, უცბათ შემომჩვენა
ბაბბი,
 რომელიც ბიუროკრატიზმისათვის სამსახურიდან მოეხსნათ და ეხლა რუსთაფელის პრისტიმეტზე წომავდა, თუ რამდენი ნაბიჯია „ზარია ვოსტოკას“ ახალ შენობიდას ძველ შენობამდე.
 — როგოო? თქვენ ასეთ ღირს სამსახურში არა ხართ?
 — დამიზოვეს ბიუროკრატიზმისათვის... არ ვიცვდი...
 — კი მაგრამ, თუ თქვენ „ტარტაროსს“ კითხულობდით, იქ ხშირად ნახავდით გამაფრთხილებელ და ჰქელს მასწავლებელ წერილიანს...

წიხად

ქსლ

3 სურ

ლაგალეგა გავვის

ისტორიული მიმოხილვა

ბეთლემში დაიბადა თუ არა ქრისტე, ეს ჯერ არც ერთმა მეცნიერმა არ იცის. ქრისტეს დაბადების შესახებ ზორბა ისტორიულ მასალას იძლევა მხოლოდ ზაქარია ჭიჭინაძის პირადი მოგონება: ქრისტე, რომ დაბადებულა, მამინ მარიამ-ქალი მისულა ზაქარიასთან და რიგე უთხოვენი—რა გემა, როგორ მოვიქცეო? ამით ამოიწურება მთელი ისტორიული მასალების სიღრმე.

მე პირადად, მართალია კინალამ მეცნიერი ვარ, მაგრამ არსებითად ჩემი თავი პოეტად მიმაჩნია. როგორც პოეტს კი ძალიან მდიდარი ინტუიცია მაქვს (გინდ დამიჯერო, გინდ ნუ). ვინაიდან მოსვენებას არ მაძლევენ მოქალაქენი და შობეების შობალოების გამო მუშაგზინან მრავალნარი შეკითხვებს (როდის გაისტუმრებ ჩვენ ვალსო), ამიტომ იძულებული ვარ პრესის ფურცლებზე აღვიშალო ხმა:

ქრისტე დაიბადა ქვეყანაზე თანახმად 9 თვიანი საპერსპექტივო გეგმისა, ხარჯთაღრიცხვის შემუშავებულ-დამტკიცებამდე. ამან გამოიწვია ის ვარჯიშობა, რომ პატარა ბავშვს აბოთუჩინეს დროებითი დასაბრება ბავაში ახლანდელ დროში ხარჯთაღრიცხვების დამუშავების საქმე ძალიან კარგ დონეზე დასა, მაგრამ მუშინ იშვიათად, რომ საპერსპექტივო გეგმები თავის დროზე შესრულდებოლიყო.

ჩემი აზრის დასამტკიცებლად ურყევ საბუთად ის ემარა, რომ ახლა საბავშვო ბავშვები სპეციალურათაა მოწყობილი და რამდენი ქრისტებზე არ უნდა დაიბადონ, ყველა მითათესდება იქ. ქრისტეს მშობელმა მარიამმა პირნათლად შეასრულა საპერსპექტივო გეგმა და ამისათვის მისი სურათი შეტანილია ეკლესიების დავაზე.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ თანამედროვე ლეთის-მშობლები სწრაფად ვადამდ ასრულებენ საპერსპექტივო გეგმებს და მაინც ქალწულებათ რჩებიან. სახარებაში აშკარად სწერია, რომ მარიამ ლეთისმშობელს მუცელა აშრუშულია. ასეთი ქალები ახლა მგონი ვადაშენებულნი არიან, თუმცა დანამდვილებით ამის შესახებ ჯერ არ მიიღია ცნობები საფარსაგეთის კურნალ-გაზეთიდან.

შობეების დღესასწაულზე ჩემს კანკრეტული აზრი ასეთია: ის ქრისტე, რომელსაც იცნა უყოლებდენ იყო

დებეუტი. აქედან იწყება სხვა ქრისტეების გამოხსვლა ქალწულებსაგან. მათი დაბადების დღე და თარიღი არაა განსაზღვრული.

მე თავივაც აღვნიშნე, რომ —თავი პოეტად მიმაჩნია, ამიტომ მე შეესიხე საშობოთ სისიმღერო აღილოს ღეჟსი, რომელშიაც უღრესად მაქვს დაცული რიტმი, რითში, ასონანსი და სონანსი, სონანსი, ალიტერაცია. აპერტეჟელია, ლირიზმი და ფსიქიზმი.

გთხოვთ წაიკითხოთ:

ოცდა ხუთსა დეკემბერსა ქრისტე იშვა ბეთლემსაო; ბავაში რომ ჩააწენეს, მყისვე ჩერებთი შეკრასო... ა.ა.ა.ა. ალილოოო... იმის დეცას—მარიამსა გულს არ შემოეყრესაო; ბიჭი ვინცე ვაჭოინა აღიმენც ვაღეტქსაო. ა.ა.ა.ა. ალილოოო, ქრისტე ბავას ჩააწენეს ფეჭობდენ ვინ იშვილსა; დედა მისმა უბედურმა, ეხლა ვისთან იჩივლოსო. ალილოოო.

აბ, დედასა, რით არ იყო მამის ზაქსი, ენატდელი, მარიამის მოარმიყეს იცულემოდა მყისვე ფერი, აალილოოო.

ზაქსი ხელთ აღიოცხვება: იყავით თქვენ ცოლ-ქმარიო, მიართმედენ მერ აჩეტებს

— შეესება მოაშკარო,

ალილოოო. ქალწულებო, ბიჭებთან დღის ვალოაც არის საფრთხლო, ქმარის შოვნა ამეჯობნეთ ალიმენტების... ალილო-ლოოო.

ზოგიერთ კვლევებში ვითომც მომტირალე ხატებია, რომლებსაც ეკლესიის შიგნიდან წყალს ასხამენ თვალებში.

კუჭის ცრეალები

- უკუთრე, უკუთრე როგორ ხტირის ხატი ჩვენი ცოდევის შესანლობათ!
- ეს იხილთმ ხტირის, რომ ამოდენა ხაკურთხს მდედელი ჩაცეცხლავს და თვითონ კი მშრალზე დარჩე.

ს ი ზ მ ა რ ი*)

დღიურ სიხადით გულდაზარულსა ძილში მელირსა ტკბილი სიზმარი: ენაზე ქუთაის ჩამოსულიყო მეშა, ნაფი და პური დამცხვარი. შეშას თავს ადგა გრძელი ოკულები¹ და ნაფის ბოქვას ათასი სული; ფურჩნესთან იყო აყალ-მაყალი ნიშნათ იმისა, რომ ცხეებოდა პური. ზეჯათ აიბყრათ სამიადეს თვალი, მოქალაქეთკენ იშვირდენ ხელსა და შვირთებით, ხმა შეწყობილიათ ჰვალაობდენ ტკბილსა საგალობელსა:

მოქალაქენო! თქვენი ხვედრია ჩვენი წაღება სახლში მთლიანათ. შეუნიდვე ცოდევა ჩვენსა მუშკოპსა თუ მან ამდენნანს დაივიენას! მოიცე კურთხევა შენცე აღმასკომო, და გააბილე თვალი მინარიო, რომ აღადგინო მუშკოოპები დღეს ცარიელი და ცოცხალ-მკედარი. მისი გაგსებით, ჩვენი მოტანიოთ აკუმტკიცებდე ქუთაისლებსა, რომ თქვენ მათ ღირში მართლა შედიხართ, ენასთან ერთად თან ჰქვნიოთ საქმესა!

ბალოვან.

*) აკაკის არ გვენოთო! ქუთაისელ მოქალაქის სიზმარია.

ს ტ ო ლ უ მ გ ა ზ ი

მ რ ა ბ ი რ ი

მთხე:—უპაწილენო, მოქალაქეო და აფხანაკებო, რომელიც რო ჩვენ დღეს აქვან, აჲ თუ იცე შეგკრეოდღეათ და უმეველში რო კიდემო აქა-ნა ვართ და აჲ თუ რო, ამფურად წოთ ამფურად უმეველში ესამფუნ-წოთ და კიდემოც ვადგავართ იმ ხაზ-ზედ და ამ წერტილზე, რომელიც ხაზი და წერტილი არ იდრიკება.

ლიხ:—აფხანაკებო, ხაზი, რომელიც თითოულს ჩვენთავანს აქვს და უმეველშიც ესამფუნა.

მეოც:—არ ვიციოთხათ ახლა: რატუ-ეს ასე?

ლიხ:—უნდა ვიციოთხოთ, ბატონო მოქალაქეო და აფხანაკებო და მეც უმეველში მოგახსენებ!

როზა:—საქმე, აფხანაკო და მოქა-ლაქენო?

საქმე იმანია, რომე ჩვენ თუ ვერ-ფილენო რამე წერტილს, ეს იმანა, რომე ამ წერტილიდან რამე სიამუნ-იანს გამოველთო.

ყოლე:—გაცი მოქცევაბო—ამბობს ჩვენი შოთა (რუსთაველი)— და ეს, მე ვიანთა, ლოროც უნდა იყოს მერე, სიდან ვიცოდი ეს მე?

იქიდან, რომე, ეს მართალია მე ქლასეში არ მისწავლიან ქვეყანა ქლასიათ, ასე ვამბორონა, და მეც ეს ჩემი შესწავნილება კი ხაზილიან შე-მინებო.

უნდა აზნოუშვილობში, სტატელ-ულბში ვყოფილიყარ, თვალა გამობ-ულია და ამ რქის რა ვამბოვ ახლს, ბუნე ვამბორობია და მისტავლია.

მაყრება:—ცნობა, ენარა, ამხანაკო, მთხე, ვათავე ჩიჩი: ჩვენ ღვინო და ქვიცი გვიანდა; მღერინა:

ტოლიმანაში ჩანჩალოა,
ღვინო გვახვი ჩქარა-ჩქარაო.

მთხე:—უმეველენო, ბეტრე, ათა-ნინე, ბატონო, რაზე ვინებთა, რომ მა-ქამოთ სირცხელი ამ სიღვათში? ბი-ტო, თქვენ არ ამბობთ რქის, მე ხო ვამბობდი? ახლა მე ვამბობ, ხო ხე-დიდეთ? მერე თქვენ არ უნდა მაც-დიდეთ?

თქვენი ჭიომეთ, ბეტრე მადრო-ვეთ, ვინიდან რომე მეც მინდა ამ შეკრეულებში რამე წარმოდგინ-ნო და ვთქვა, არც ეს თვარებანს, რომე ყრუთ დედოფალ მუცხებივით და მერე გვიდაპროთ სახში. ტრ-მოყვარემ უო-და გვიგანს, რომე დღეს აქანე ჭიარ-ვი-ლია.

მაყრება:—ხო, კი, კი, თქვი, მუხ-ადაცი!

მთხე (განაგრძობას):—ხოდა, მე მო-ფხსენებდი, რომე ჩვენ დღეს ყველა-ნი ვართ აქანე; რას იმწავს მერე მე? რასა ჩვერეულია, ეს იმას ნიშნავს, რომე ჩვენ ვართ ჩვენს ძმისას და აფხანა-

კიანს, ესე აჲ რომელიც რომევენს მძაც არის და აფხანაკოც და რომელიც დღეს შემეგარია იმ ცხოვრების წერ-ტილზე და ხაზზედ, რომელიც რო წერტილი და ხაზი თითოულს ჩვენ-ვანს... ესე... და უმეველში რომ კიდემოც ესამფუნა!

ჩვენი მძა და აფხანაკი, ესე იგი ჩვენი მანძიელი იოსები, რომელიც რო დღეს ნეფეა და კიდემოც დგას იმ ხაზზედ და ტროკება იმ წერტილს, რომელიც რო წერტილი ჩვენთვის ყველინა ესამფუნა და სწოვით იმანა შეგკრეუდილეთ აქანე!

მაყრება:—ვათავე, ვათავე, ამ-ხანაკი!

მთხე:—ამომხთინეთ ახლ სულე, ბეტრეც მადროვეთ და ვათავეცე-მლოა, ყმაწვილებო, მე შეგვან-ამ ქვიით ამ მძიის სინძემოს, რომე-ვედ რო პირი დღეს ჩვენთან არს გროთად და უმეველში დგას იმ ხაზზე, რომელიც რო ხაზი არ იდრიკება არ-ვითარ წერტილს, რომელიც რო ცხო-ვრებაში არის.

თქვენ, ყმაწვილებო, და ბატვენ-ცემული ბატონო კაპანია, არც ის იდექითო, რომე მე ვერ თვარლი ვიყო. ღვინოა, აფხანაკებო, მე თქვენ ხაზი არ გავგონო.

მია რე სულ სხვა რამე ვაწულებს.

აფხანაკებო, მე ბეთის ბაიო შე-გაწულებ და ჩემ რქის უმეველში მო-მბო.

ამხანაკებო, მე ესეამ ჩვენი მეფე-დოღელის სინძემოს და უსურეგბ-მაგებს, რომე რომელიც რო მავებს საქმე გამოუწყია, ყოფილიყონს კაი საქმე, ესე იგი რომე, მშაო იოსებ, მე ესეამ პირიადი შენს სინძემოს, ისე რომე, რაც მე შენტვის მინდოღეს, იგი მისცეს ლმობია ჩემს ცოლ-სეფლი და ნუ გენაღვლებს, რომე მე, მშაო იოსებ, შენტვის გლახამ ამ მინს დღებოთმა კი იცილდეს ვინ (მოსე ხვამს).

მაყრება:—ვანა, ვანა, ბრავე მე და ჩემს ღმერთმა (ხანგრძლივი ტა-ნი).

ნაოზი.

ფ რ ი ი

შემადროუწინებელ მდგომარეობაში ჩავარდნილი ქ. ფოთის სახალხო ბო-ბლითიყარ და მისი წიგნები ვიუ-წყებთ სახვადიდებას, რომ უგზო-საშლითა დაგვეკარგა ვამეგ კაპიტო-ს ელიაშვილი. მანახელს ესთხოვო გა-მოგზავნოს. რისთვისაც საჭიროებ-მიღებს ვამეგს მერე სამე თვის ვანა-ვლობაში იუბულა— უსწრაბო შრო-მის ხელდას.

ვამეგს მამებარი კომისია.

ვათინდა თუ არა ხუთშაბათი, ვაუ-ღები ჩემს ვაზს და შეკაცალ ორბობის თხსენასკომში მოვიდინე ლწიკ. ათ-სო ვადავლეო აფხანაკობს მდიდეს სტრაბონ ნიგაბებს, რომელსაც იცე წმინდოვად ვაწმეგო ვლებენი, ჩო-გორც ბუს ჩიტები!

ღინჯათ, ნულო და მალა ზნით სე-რამიანა სხადანსეა სტრატებს კო-თხსულობდა. მეგვანა რაღაც ლექცია კითხულობდა და ყურეი დავედღე-უქანიდან ვილც ვლებნამ ჩოხის კალ-და დაშასა და მითრია:

—(დაიბრე, ხომ იცი სახარებამ კითხულობსო!

— ამ ორს ორს გლებნა მარჯვარი გაციობას მიყვი და შევეკითხე სა-ქანს მწარმოებელ ჭალს ვვიჩინას: — აქ ახალი ელსკანა ხომ არ მოგო-წყებო?

— დასწავილები ლმობია—მითხ-ნო ვერინებამ— ასე დეს ბეჩა, ვინც მოვა ვადავლს ორ არწინა-ნახე-რთან ვადავლ სტრატებს და დასწავს კიბასთან და გლებნეს სახარება მკო-ნაით და მიტომ იყურენ პირავარს. მე კი ავგო ამღვინე საწერე მატქს, მავრამ თავი ელსარ ვავითო, — მავს სტა-ტების კითხვამ ტრინი დამბინა.

ღმსსკობის თავგადასმარეს სუხი-ბეჯ ვკითხე— ვაჯო, ამ შერე მდიდამ რათ არ აუტყარებ ჩემადღალ კითხვა სტრატებსა?

— ენის აფგრაკის თუ უხანს გეო-მები და მითი მოაშლევიდენ, არ ვა-ცი, თორემ ისე მე შავას ვერავიყო ვერ მოუღებო!

ავღდეკ და გამოვედი ვარტო შე-კარებთან ჩემი ვებელო მგობობია კოს ტრანტენე მორხივე შემობინა ვამე-ნაკო, სლაბას მიცეკანის შედღე-კეთივე—თუ როგორ ვეწყვი ამ ახლ დროს!

— იმე. იმე! ბატონო — დაიწყო მან—ნუ მეკითხები ნეროაგორს, შენ სილიდენთა. ვეღოვარის გეტყვი, მხოლოდ ამ ლეწირი გვითან — მია-თითა კომკავშირებზე — ვერა-ვლის თქვას ვერ ვებელო. ცხრა წელი-წას ვეყავ მამასხობლათ, ქვეყანა ჩემი იყო, აი შემომხედ — დაღვი-ხელი მუცელზე და გერცხობით ასე ჭეილი წულს ქაბარი მყოფია — გო ვეყავი? ვამბობა, ვამბობა, მოშლით მუცელში წლებო, მირცხენია და-ფერილობა მუცელი!

ეს ხეთოსკან შეჩვენებულ კომუნ-სტრებს წასლებს რომ არ მოეყოლე, აქანდად ცხრაჯერ დაიბარებოდა თავს:

— აყოს კაცო, კომონისტები ჩანს ვამეგებენ?

— აჲჲჲჲჲ აბერენა რომ ეს ვაგეოს —მე ჩემი მიკიტანი ძმის თედორეს ადვლები მითითებულ მატქს, ქმ არ დაღვილებ?

ხუთშაბათოვლა.

ჯოჯობის კუთხე

„მომავლიანი სამშენი“

კარლანახიდან ვაზი შეიძღეს გვატყობინებს:
კარლანახის საკრედიტო ამხანაგობამ რაც ფულს
შქონდა ღვინოში დახანდა და გლეხებს ვიღარ აძ-
ლევს სესხს.

გამამტოვის თამაშვლომარამ—წელს ღვინოში
უნდა მოვიყო ათას-ხუთას-ექვსას-შვიდას - ოთხმოცდა-
ოცდა-სამი მანეთი და ოთხას-ას-სამოცდა-სამაისი კაპეიკი;
ახე მაქვს გამოანგარიშებულა...
აი, ასეთ კაცს რატომ არ მართებს ტყეღალა
ილილინოს:

გლეხთათვის სესხის მიცემა
ხვალს უიღვა კარლანახისა...
(საკრედიტო ამხანაგობის
საქვეა ეს სხვა სახისა),
როცა საყვედურს მეტყვიან,
ახე ვიმართლებ თავსაო:
— თუ, ძებო, ახე არ ვცენით
ვერ მოვიცილებთ ხვასაო.
ჩვენი პასუხი:
უფრთხილდი ჩემო მშობილო,
ორემ დასტოვებ ტუპასაო.

ახალი მიღწევა

დალაპკილია ეს ცხოვრება თავისი მ-
ბით და მოვლენებით.
მაგ.: მე-11-ე და მე-12 უნებში არის აბსოლუტო-
რია, რომელიც ვერ წვდება ავადმყოფებს მათი სიმრავ-
ლის გამო.
ამ შემთხვევაში ასე იქცევიან—აცხადებენ

— მოკლავქენო, დღეს შეწყდა ავადმყოფთა მიღება
და ხვალ მომარჩინდით!
ავადმყოფებმა იძულებული არიან თავი ა-
ვადმყოფობა გადასდონ ხელისათვის...

ორ-სამჯერ ასეთი გადადებით, ავადმყოფი თავი
ანებებს აბსოლუტორიაში სიარულს და ლოგინში მოსევ-
ნება უჩრჩივს. ზოგი მთავანი აბსოლუტორიაზე გამწყრა-
ლი საიჭიოშიაც მიღინ, რათა თავიდან აიცილონ მო-
მავალში აბსოლუტორიაში შეყრნალობა

„მოწამაითი“

მართლაც რომ დროება „გაიყენება“, თორემ რა უნ-
და „ჯოჯობისთვის კუთხე“-ში მოწამაითის მონატრის ბერს
—სოფრომს?...
აია, ბერი არ არის ოგი. ბერი რომ იყოს, მასნი
(როგორც თვითონ ამბობს—კანონი გვიკრძალავსო), მას
შარავლი არ ეტყებოდა. საწირი, ხხალ-სოფელი და სამტ-
რედილი მისი სანავარდია.
აი, როგორი სტრის გამოუგონებია სოფრომს, რომ
სოფლებებს მისთვის პატივი ეცათ:
მდღელმა ეცლესიაში იქადაგა:—ქუთაისში
ვავი და მთავრობის უფროსისაგან ავიღე ნებართვა,
რომ მოავარ ანგელოზის დღეს ყველას შეუძლია
(და მოვალეც არის)—შესაწირავი მოიტანოს ეკლ-
სიაში.
ასე გვატყობინებს მეშინებულნი.
აქ შესაშინებელი არაფერია, მაგრამ, როცა შეგწე-
რი ცხერის (საქურობი) ჭაბუხს შეუღდა მღვდელი თავისი
ამალით, მიცვლებული გადმოდგა ციდან და ასე გადმოს-
ძახა ქელხსში მიქიფებებს რა თავის ქირისულავს:

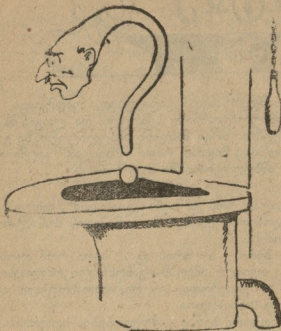
მიცვალავული (პირიდან ნერწყვიცადმოვიდის):—
ბე სიმშობლა კუჭი ვამისმო, და თუ კი მაგ ცხვარს გაიმე-
ტებდით, რა გეიჭრდათ სიცოცხლეში გემშიათ ჩენთვის,
თქვე მუციელზე-გასახეთქებო?...
შეხაზოთმენებელი მღვდელი, თურმე ასე მტეროდა
არაბს „დაისი“-დან (ალბად გავიანილი ეწენება):
დამისხი დამაღვინევი,
ეს ღვინო თხერ-ტილი,
ეგება წაღმა ვიფიქრო
ქვეყნის უკულმა ტრიალი.

ნოქრის ხასიათი

რა საქირთა ბეგრი ლაპარაკი, როცა ყველაფერი ისე-
დაც გასაგებია:
— ჯერ გავიგოთ როგორ ხასიათება ჩვენი ნოქარი;
თუ კარგ ხასიათება,—მასინ შევიდეთ,—თუ არა და —
თავს უშვიდეთ, თორემ...
— ასეთი ნოქარი იმეტომ გვეყავს, რომ ხალხი კო-
ნოპარტებს არ გვიკაროს, რადგან შიგ მინც არაფეროას!
—ასე ამბობს გამებობა

„მისაბაძი მავალითი“

„...ტაროზი“-ს ფურცლებზე გამოსაქვეყნებელია ეს ამბავი — ეკიბაძეს მკითხველი. აქ მოსათესებელი სურამის რკინისგულია სანატორიუმის ფეხისაღივი? არც ისეთი მშენებერია იგი, რომ ღირდეს მისი სანიმუშოთ მოთავსება!

საქმეც ეს არის!

აქ არავითარ გადაჭარბებას არა აქვს ადგილი!

ჩვენი უფროსის ფურცლებზე კი არა, ეს „მატივეცა-მული“ ფეხისაღივი არა ერთხელ ყოფილა დაბრძანებულა სურამის საბჭოს სხდომაზე. იგი კატეგორიულათ მოითხოვდა:

— შემკეთეთ, თორემ არავის არ შემოუშვებ ჩემთანა!

სურამის საბჭომ საქირთ სცნო მთხოვნელის დამაკმაყოფილება, მაგრამ სანატორიუმის გამგე ექიმი ახლაც ვარჯა. რკინისგულის ჯანმრთელობის განყოფილების სამმართველო ეტყაბდეს, რომ—ეს ჩემი საქმე არ არისო...

ალბათ ინგლისის პარლამენტის დასტურია საქირთ.

ლუკმა და შორი

ანდრია:— მინემეს ფესხამელი არ ეცვავო.

სწორეთ ასეა აგურის ქარხნის № 1-ის ამბავი.

ადმინისტრაციამ ვერ მოახერხა (ალბათ ვერ მიხვდა!)

ამოკედლვა იმ კუთხისა, სადაც მუცუმი საუზმობენ. დასვენების დროს. ქარი ისე მძლავრათ უბერავს ამ სიცივეში, რომ პირიდან ლუკებს იტაცებს და ამის მაყურებელი აღმინისტრაცია იცინის, იცინის, კვდება სიცილითა (სეტყავი ამრთლაც ასე იწებოდეს! ეგებ მაშინ დაადგეს საქმეს საშველი).

ციცხალი სურათი

ლაგოდებში კბილის ექიმი არა გვევახს. მათ მაგიერობას ასრულებენ დალაქები, რომლებიც დაუთნავულ მარწუხებით აპრობენ კბილის ავადმყოფებს.

ანადმეშოვი (დალაქს):— კაცო, მე კბილის ამოღება ვთხოვე და არა უხისა! სად მივაქვს? მომიცი ჩემი უხა!

დალაქი: ეს გასამრჯელო კბილის ამოღებისას თვის...

ცნობათა შიშვება

კირილიცოზა: თქვენი „გაცილება და შეხვედრა“ გავაცილებთ უფსკერო გოდრისაქან, სადაც იგი შეხვდა თავის კოლეგებს.

ზუცოს: მიბაძევა. არ დაიბეჭდება. (წერილი ცალ გვერდზე უნდა იყოს დაწერილი).

ასკანელ პროკოფიას: თქვენს „უშუშვევარ დღიურს“ უკაცრავათ — „უშუშვევრის დღიურს“ წინ მიუბძვის ციტატა:

ჩემი სიცოცხლის კალენდარში

ჯერ არ ყოფილა ბედნიერი დღე.

ალბად ლეკავბილი დღე—25 დეკემბერი იქნება თქვენთვის ბედნიერი; ეს არა იმიტომ, რომ—დღეს შობაა, არამედ იმიტომ, რომ თქვენი „პირველი ცდა“ უფსკერო გოდორში წავიდა.

„ამცვინის“ რომელ ენაზეა დაწერილი თქვენი წერილი?

შეჩვენებულს: წერილის ბოლოში სწერით:— თუ შეხამბებელია—შეასწორეთ!

არ არის შესაძლებელი აეთი წერილის შესწორება, და კბილის (სამტრედია): ვასტულებთ თქვენს თხოვნას და თქვენს ლექსს ებეჭდავთ შესწორებლით:

სამტრედიასა, ტარტაროზ,

შენც იცი ახლავს რიონი.

რკინის გზის ხაზი და სახლები

მას სვამდენ, მანა მხარობენ...

მაგრამ მაღლობის მაგიერ

წვევლიდენ, მას აკნებდენ:

ქუთაისიდან ჩამოდის

ბინძურია და მყარიაო.

რაკი ასეთი უმაღურობას იჩენდით რიონის მიმართ, ამიტომ ახია თქვენზე თუ:

ამ ამბავს თურმე რიონმა

მოკრა ყურიო.

გაბუტდა, გული მოფვიდა.

განუე გადიდვა თავიო.

ეს თქვა და გაღმა ნაძირისა
აძვერა თვისი ტალღებით...
უწყლოთ დარჩა სამბრეგედი,
რიონსა ჰქნა ეკონომია....

გაუფრთხილდით ნიჟს, ასე უზნისშენილო ამბავზე არ უნდა დახარჯეთ იგი.

ფოთელს: ასეთი მასალები შესაძლებელია გაზეთისა-თვის გამოდგეს; ჩვენთვის კი არ გამოვლდება.

მეტეორს (მზარნი): პიროვნებათა ინტიმური ცხოვრება ჩვენ არ გვინტერესებს. სწორეთ საერთო მნიშვნელობის საკითხებზე.

კაკი—კახ: დაუჯერეთ დედოფანებს და შეღით სამსახურში.

გუგის (კიათურა): თქვენც რომ იღბლიან კაცის — დათაიკოს სახელი მოგეწყვიტათ თქვენს წერილზე, ალბად იგი დაიბეჭდებოდა.

უფროსს: ამაზე უარესი უფროი რაღა უნდა შეგვეყვაროს! სწორეთ, რომ „ცხრაწლილის ბრალისა“ თქვენი წერილის ასეთი უფარისობა.

ახლობელს: თქვენი წერილი ცალკევერდნადაც რომ იყოს დაწერილი, მაინც არ დაიბეჭდებოდა, რადგან სამგლოვიარო წერილებს ჩვენ არ ვათავსებთ.

მოგაკრწელს (ზესტაფონი): რას გრჩით თეატრის თ მინისტრაციას, რომელმაც 11 დეკემბრის დღეცა ჰქონდა დებულება: „წინაა უკან და უკანაინ წინ“.—რ. ი. გისს, 30 კაბ. ბილეთი ჰქონდა ისინი წინ იჯდნენ, ხოლო ვისაც პირიველ სიგნალს ადგილი ჰქონდათ—ისინი უკან.

თუ კინო-სურათი მიიღოდა, ეს ასეც უნდა მომხდებოდა, ხოლო, თუ წარმოდგენა იყო, მაშინ... მაგრამ ამდენ ხარჯთან რომ ეს მარკებიც დაეხარჯავს,—ის არ გერჩივნენ გამჩერებულთავე შესთვის?!

მაცხტს: გამფლანგველ მოლოარზე სწორეთ: წერილს ცხვერ და ვუგზავნი.

რომ გამიშვოთ კარები.

ფეოცვე ღმერთს, რომ იმ ხალხის აღარ გვეცაყრებო.

ჩაიხედეს ხალარაში შიგ ან იყო ფულია... იცოდეთ, რომ ეს ლექსი ჩემი შეთხუღდა.

ამას რა გაფრთხილება უნდა- აბა სხვა ვინ დასწყვიტა?!

ტ. გოგებლს: შენი თავისათვის გესურვებია რამე კარგი, თორემ სხვისი რა დაიხი ვაქვს. ხომ ვაგონია: —ჯერ თავი და თავი, მერე ცოლი და შეილი?!

ქუთისელს: არ გამოგვაგებთა. ტყვილა გგონიათ — შარადის აგება ადვილია. ასე რომ იყოს, დღეს უღესკრო გოდორაში არ ვაიდეგზანენიდი ათიოდე შარადას.

გამაფრთხილებს: დასწერეთ უფრო მოკლეთ და გაზეთის გაუგზავნეთ.

ეკას: ხელმოუწერელ და ქაღალდის ორივე გვერდზე დაწერილ წერილს რედაქცია არ იხილავს.

„ღღარა ჩოხრთაბისმიმდევარს“: თქვენ ამტკიცებთ, რომ მოხასხლობასთან ერთად პროპორციულია დათაიკოს მიწის ტერიტორიაც იზრდება... ამგვარათ: არ არის მოხალღვრელი მიწის კრიზისი ხალხის გამარაგლებასთან დაკავშირებით.

თუ კი ეს ასეა—მიწის ტერიტორია იზრდება და ფართოვდება, საკვირველია: თქვენი აზროვნება და გონება რატომ თანდათან პატარავდება და ეწიწივდება?

ახალ გამომგონს: ტყვილა გგონიათ, თითქმის ეს ახალი გამოგონება იყოს:

დაიხასხლობის საყურადღებოდ ვცხადებ, რომ ჩემს მიერ გამოგონებულთა თავგების გაწყვეტა-განადგურების ახალი საშუალება, რომელიც შემოქმედებულია ჩემს პრაქტიკულ ცხოვრებაში. თავგების მო-

ხასხლობათ არ არის საჭირო კატების ყოლა და მით შედეგით ხარჯების გაწევა. არც ხაფანგი და თავგის შეპირა საჭიროა—არამედ თქვენ არ უნდა იქნინოდ ბინაში არავითარი სახუნელი, რომელსაც თავიგ ასე ეტანება.

დაიხს ეს დამტკიცებულთა. მაგალითად: სტუდენტების თიანში თქვენ ვერსადროს ვერ ნახავთ თავგს, რადგან ეს უკანასკნელი იმთა ბინაში ვერავითარ სურსათ-სანივავებს ვერ ნახულბოხს.

ჩემს თიანში პატარა წრუწუნაც კი არ ჰქვანობს, თუ მცდელობაში არ მივიდებთ რკვე ხოლოდღან ჰუდიის ფეცილს ვღებულობ; (მაშინ კი საინდინაც ვანდებოხან). უსაქმო კაცის და მახათის ამბავი სწორეთ თქვენსეა გამოქობი.

„ხოზს“ (კოჯორი): ეყოფათ ბავშვთა ახალშენის ფიქსულტურის ინსტრუქტორებს, რომლებიც ერთმანეთის წაჩებულებს სიძარბის გამო და ცხვირ-პირი დაუმტკიცის ერთმანეთს?! სასყელათ ესეც ეყოფათ ჯერ-ჯერობით.

რ. ბ. პოტეს: კარგია თქვენი ლექსი:

„უფულო ვარ, რაგორც დარბობ, რომ მაინც ვარ ოდიდარი კეთი.“

ჩემს ლექსებს აქვს დიდი ტრავმა, იტხავით არ ვსწერ ლექს ვაი-ფოთ.

„ცა დაღმდა, კიდევ დაბნულდა;“

„იგმს თიანშიაც დაბნულდა მაშინ...“

თიანში დაბნულბა არაფერია—ზაჰსიკი მოგეშეყება, მაგრამ თიანში თუ ბნელა, იმის კი ზაჰსიკი ვერ უშეგლის.

„უბედურ ქმარს“: ბევრია თქვენებრ „ბედნიერნი“ და ამით იწუებთ თიგი.

გამარჯებულბა ცოლბა თუ ლამფის შუშით გაგიტეხათ თიგი და შუშა კი ვადარბა,—ეს თქვენი თივის უსურობბს დაბარბულთ, რადგან მან ვერ გაუძლო ლამფის შუშა,რომელიც უფებბლთა ვადარბა.

„ცოლიან ხალხბობის“: თქვენ ამბობთ:

ჩემი ცოლი ვახათოვათ მინდობა, ის კი დაღის სადღაც ვილატეში...

ერთხელ დაშით დავინახე—ვოდობა სულ თქვენბა ახალგაზრდა კაცებში.

ალბათ თქვენი განზრბბვა ვიყო და ხელს გეწყობს—საქმობს დაიებბს ახალგაზრბბებში. ეს თქვენ არ უნდა გეწყინდეს!

ფილოსოფოსს:—თქვენი დებულებბა, რომ:—

„მოხასხლობასთან ერთად პროპორციულია მიწის ტერიტორიაც იზრდება. ახე, რამ ვყვლბა შეუძლია მიწის სიფიწროვ არახობდეს არ იქნება. რაკი მიწაც იზრდება მანასადამე, ხსაქმ ქუღში...“—გადავცილთ ლევარსის, რომელმაც თქვენს ბოლო სიტყვებზე (საქამე ქუღში“) ასე სთქვა:

—საქამე რომ ქუღში იყოს, ეს იმას არ ნიშნავს, რომ თქვენს ქუღში თიგი იყოს—და, მართლი გითხრათ, ჩვენც ვეთანხმებთ ლევარსის.

მორცხბს:— აქ საფიქრებელი არაფერია: შეუძლიან უდიდ ტრამვის,

მე კი გეცქერო ვანწედა;—

„მოგიქობლბებს რომინდა, ვეციყანს ერგანწედა...“

ეს სიბრბალული არა ვაქვს ფურაკი და ოდიობი... მენ სიბრბალული ვაქვს ბეწვის ოდენა, იობი...“

და თივის თიას ეციობებთ თუ რა უნდა ჰქნათ!

აი, რა უნდა ჰქნათ: თუ შუარი გაქვთ ჯიბებში, გაპყეით იგივე ვავობს და თივისუფლებბს მოედანზე ასეც შეტეგბბით თქვენს „დედლიტინას“.

ღირსეული კანკალი

ავტ. ს. ოგუნიძე. (მოთხილავს):— ვერა ხე-ღვეთ ვარტყვებზე წარწერას? აი, ის არის ჩვენი პასუხი.